

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PATEIKIMO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, atsižvelgusi į 2022 m. rugsėjo 13 d. vykusio Tarpinstitucinio pasitarimo, kuriame svarstytas Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projektas ir su juo susiję teisės aktų projektai, rezultatus, pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei:

1. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projektą ir su juo susijusius įstatymų projektus:

1.1. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus darbuotojų registro įstatymo projektą;

1.2. Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

1.3. Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektą;

1.4. Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 28 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

1.5. Lietuvos Respublikos Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 32 straipsnio pakeitimo projektą;

1.6. Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą;

1.7. Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 16 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

1.8. Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą;

1.9. Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo Nr. VIII-1031 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą;

1.10. Lietuvos Respublikos nacionalinės teismų administracijos įstatymo Nr. IX-787 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą;

1.11. Lietuvos Respublikos Lietuvos kultūros tarybos įstatymo Nr. XI-2218 6, 7, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

1.12. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 19, 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

1.13. Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo Nr. VIII-1708 12, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

1.14. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą;

1.15. Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo Nr. I-599 20, 24, 25, 27, 40, 49 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

1.16. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 11, 12, 18, 30, 33, 51, 52, 55 straipsnių ir įstatymo priedo pakeitimo bei 53 ir 54 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektą;

1.17. Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą;

1.18. Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 6, 31¹, 39 ir 81 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

1.19. Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 5, 7, 10, 43, 69, 71, 72 ir 79 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

1.20. Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 22, 23, 26, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

1.21. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 72 ir 94 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

1.22. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 13, 22, 26 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

1.23. Lietuvos Respublikos žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymo Nr. IX-895 2 ir 5¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

1.24. Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 22 ir 148 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

1.25. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 28 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

1.26. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1268 pakeitimo įstatymo projektą;

1.27. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą;

1.28. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2987 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą;

1.29. Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr. IX-1253 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą;

1.30. Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą;

1.31. Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 27 straipsnio ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektą;

2. Lietuvos Respublikos pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio įstatymo projektą;

3. Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 pakeitimo įstatymo projektą;

4. Lietuvos Respublikos valstybės politikų darbo užmokesčio įstatymo projektą;
5. Lietuvos Respublikos Prezidento įstatymo Nr. I-56 13 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;
6. Lietuvos Respublikos teisėjų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. X-1771 pakeitimo įstatymo projektą;
7. Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo Nr. VIII-730 2, 7, 8, 9, 11, 13, 14 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau kartu – Įstatymų projektai).

Įstatymų projektai patikslinti pagal 2022 m. rugsėjo 13 d. vykusio Tarpinstitucinio pasitarimo metu Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas tikslinamojo / techninio pobūdžio pastabas. Atsižvelgus į Tarpinstitucinio pasitarimo metu pateiktą Teisingumo ministerijos pasiūlymą, papildomai teikiamas Lietuvos Respublikos žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymo Nr. IX-895 2 ir 5¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad po Tarpinstitucinio pasitarimo papildomai darbo tvarka pastabas ir pasiūlymus pateikė Teisingumo ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba.

Atsižvelgus į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos darbo tvarka pateiktus papildomus pasiūlymus, Valstybės tarnybos įstatymo projektas papildytas nuostata, kad kolektyvinėse sutartyse galima susitarti dėl geresnių darbo užmokesčio, skatinimo sąlygų, atostogų, socialinių ar kitų garantijų, negu nustatyta šiame įstatyme ar kitose darbo teisės normose. Patikslinta Valstybės tarnybos įstatymo projekto nuostata dėl Darbo apmokėjimo sistemos nustatymo, patikslintos nuostatos, reglamentuojančios valstybės tarnautojo pareiginės algos koeficiento perskaičiavimą, atitinkamai perskaičiuojant Valstybės tarnybos įstatymo pirmame ir antrame (kiek tai susiję su savivaldybių kontrolieriais) prieduose nustatytus pareiginės algos koeficientus.

Valstybės tarnybos įstatymo projektas patikslintas ir pagal Ekonomikos ir inovacijų ministerijos darbo tvarka pateiktą pasiūlymą dėl valstybės tarnautojo teisės gauti atlyginimą už veiklą einant valstybės ar savivaldybės valdomos įmonės ar jos dukterinės bendrovės kolegialaus organo nario pareigas. Atsižvelgus į šį pasiūlymą, Valstybės tarnybos įstatymo projektas papildytas nuostata, kad valstybės tarnautojas turi teisę gauti atlyginimą už veiklą einant valstybės ar savivaldybės valdomos įmonės ar jos dukterinės bendrovės kolegialaus organo nario pareigas, o už šią veiklą atlyginama valstybės ar savivaldybės valdomos įmonės ar jos dukterinės bendrovės lėšomis Vyriausybės nustatyta tvarka.

Atsižvelgus į Konkurencijos tarybos darbo tvarka pateiktas pastabas dėl valstybės pareigūnų kasmetinių atostogų reguliavimo, Valstybės tarnybos įstatymo projektas patikslintas siūlant nustatyti, kad valstybės pareigūnams, išskyrus tuos, kurių kasmetines atostogas reglamentuoja specialūs įstatymai, taip pat taikoma šio įstatymo 30 straipsnio 1 dalis ir 31 straipsnio 2 dalis, o valstybės pareigūnams, kuriems buvo taikomas iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusio Valstybės tarnybos įstatymo 42 straipsnis, iki šio įstatymo įsigaliojimo įgytos kasmetinės atostogos išsaugomos ir jų trukmė įsigaliojus šiam įstatymui nesikeičia. Nepanaudotos kasmetinės atostogos, kurios valstybės pareigūnams priklausė iki šio įstatymo įsigaliojimo, suteikiamos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį Valstybės tarnybos įstatymo 42 straipsnį.

Pažymime, kad neatsižvelgta į Teisingumo ministerijos 2022 m. rugsėjo 13 d. vykusio Tarpinstitucinio pasitarimo metu pateiktas pastabas dėl vidaus audito, teisinio atstovavimo, korupcijos prevencijos funkcijų priskyrimo vidaus administravimo funkcijoms. Atkreipiame dėmesį, kad argumentai, dėl kokios priežasties į šią pastabą neatsižvelgta, yra išdėstyti derinimo pažymoje teikiant Įstatymų projektus Tarpinstituciniam pasitarimui, todėl šiame teikime nėra pagrindo juos kartoti.

Taip pat neatsižvelgta į Teisingumo ministerijos darbo tvarka pateiktą pasiūlymą dėl Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2021 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. KT201-A-N15/2021 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo (2018 m. birželio 29 d. redakcija) 40 straipsnio 1 dalies 3 punkto, 41 straipsnio 2 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ įgyvendinimo. Teisingumo ministerija pasiūlė, įgyvendinant minėtą Konstitucinio Teismo nutarimą, numatyti galimybę po tam tikro termino nušalintam asmeniui numatyti mokėjimą (galbūt analogiškai kaip už prastovą). Atkreipiame dėmesį, kad Valstybės tarnybos įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad įstaigos vadovui gavus informaciją iš pagal Baudžiamojo proceso kodeksą pareikšti įtarimus ar kaltinimus įgaliojimus turinčio pareigūno, kad valstybės tarnautojas įtariamas ar kaltinamas padaręs tyčinį nusikaltimą arba įtariamas ar kaltinamas padaręs nusikaltimą arba baudžiamąjį nusižengimą valstybės tarnybai ar viešiesiems interesams, įvertinamas valstybės tarnautojo einamų pareigų pobūdis, atliekamos funkcijos ir kitos svarbios aplinkybės, dėl kurių tolesnis jo pareigų vykdymas būtų nesuderinamas su pareikštais įtarimais ar kaltinimais, valstybės tarnautojas gali būti nušalinamas iki 3 mėnesių laikotarpiui. Prireikus šios priemonės taikymas gali būti pratęstas dar vienam mėnesiui. Pratesimų skaičius neribojamas, bet visais atvejais nušalinimas negali trukti ilgiau kaip iki baudžiamojo proceso pabaigos. Manome, kad tokia įstatymo nuostata, kuria nustatomas gana trumpas nušalinimo terminas, sudarytų prielaidas asmeniui, priėmusiam sprendimą dėl nušalinimo, pasibaigus nušalinimo terminui, kaskart įvertinti, ar aplinkybės, dėl kurių buvo nušalinta, nėra pasikeitusios, ir prireikus atšaukti šį sprendimą ir grąžinti į eitas pareigas. Be to, projektu numatoma galimybė nušalintą asmenį laikinai perkelti į kitas lygiavertes ar žemesnes pareigas, jeigu toks perkėlimas neprieštarauja nušalinimo tikslui. Laikinais perkeltam į kitas pareigas valstybės tarnautojui būtų mokamas darbo užmokestis už pareigų, į kurias perkelta, funkcijų atlikimą. Tokiu būdu būtų sudarytos prielaidos nušalintam asmeniui dirbti ir gauti darbo užmokestį, kartu išvengiant nepagrįsto apmokėjimo už nušalinimo laikotarpį, kai nušalintas valstybės tarnautojas nedirba ir jokių funkcijų neatlieka. Priešingu atveju, jeigu jam atlyginimas ar jo dalis už nušalinimo laikotarpį mokamas, nėra aišku, koku teisiniu pagrindu jam išmokėtas darbo užmokestis galėtų būti susigrąžintas (ypač jo mokėjimą nustačius įstatyme), jeigu paaiškėtų, kad nušalintas jis buvo pagrįstai. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad tuo atveju, kai asmuo nušalinamas teismo sprendimu, atlyginimas jam nemokamas už visą nušalinimo laikotarpį. Tokiu būdu, mokant atlyginimą už nušalinimo laikotarpį asmeniui, nušalintam institucijos vadovo sprendimu, valstybės tarnautojai atsidurtų nelygiavertėje padėtyje, kai vienu atveju už nušalinimo laikotarpį atlyginimas būtų mokamas, o kitu – nemokamas.

Neatsižvelgta į Užsienio reikalų ministerijos Tarpinstitucinio pasitarimo metu išdėstytą ir pakartotinai darbo tvarka pateiktą pasiūlymą patikslinti Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatymo nuostatą, reglamentuojančią priemokas diplomatams atsisakant priemonių ribojimo, nes visų statutinių pareigūnų (įskaitant diplomatus) darbo užmokesčio klausimas bus sprendžiamas sistemiskai antrame etape taip, kaip nurodyta kartu su Įstatymų projektais teikiamame patikslintame aiškinamajame rašte.

Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2022 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. 1V-209 sudaryta darbo grupė (darbo grupės vadovė – vidaus reikalų viceministrė Sigita Ščajevienė, tel. (8 5) 271 7206, el. p. sigita.scajeviene@vrm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Įstatymų projektai ir jų lyginamieji variantai, 160 lapų.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 2 lapai.
3. Aiškinamasis raštas, 26 lapai.

Vidaus reikalų ministrė

Agnė Bilotaitė

Jūra Ivonaitytė, tel. (8 5) 271 7208, el. p. jura.ivonaityte@vrm.lt
Adrianas Mečkovskis, tel. (8 5) 271 7798, el. p. adrianas.meckovskis@vrm.lt
Sigitas Mitalauskas, tel. (8 5) 271 7143, el. p. sigitas.mitalauskas@vrm.lt
Asta Rubežė, tel. (8 5) 271 8299, el. p. asta.rubeze@vrm.lt
Giedrė Sušinskaitė, tel. (8 5) 271 8325, el. p. giedre.susinskaite@vrm.lt